МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу
Володимир ДИМИТРЮК
Наказ № 105/В від 31.08.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПОРЯДОК ЇХ ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ ТРАНСПОРТНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

Чернівці
2023

Розглянуто та схвалено Методичною радою коледжу

Голова методичної ради _____ Василь ОСТАФІЙЧУК
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Голова педагогічної ради _____ Володимир ДИМИТРЮК
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Погоджено Студентським самоврядуванням коледжу

Голова студентської ради _____ Юлія СЕМКО
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Погоджено Первинною профспілковою організацією коледжу

Голова профспілкової організації _____ Олексій КОЛОТИЛО
Протокол № 9 від 27.08.2023 р.

Положення вводиться в дію наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р. 01.09.2023 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами фахової передвищої освіти (надалі - Положення) в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі (надалі - Коледж) розроблене у відповідності до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», визначає права здобувачів фахової передвищої освіти (надалі - Здобувачів), які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньо-професійної програми (надалі ОПП) та навчального плану в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Навчальний план підготовки Здобувачів має відповідати вимогам ОПП. Навчальні дисципліни за вибором Здобувача – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних компетентностей за відповідною ОПП спеціальності.

Вибіркові навчальні дисципліни за відповідною ОПП надають можливість здійснення поглибленої підготовки фахівців, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності Здобувачів, формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці, а також забезпечення реалізації особистих освітніх інтересів та уподобань Здобувачів.

Для реалізації Здобувачами права вибору вибіркових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибіркових навчальних дисциплін Коледжу (надалі - Каталог).

Каталог – це перелік навчальних дисциплін (вибіркових освітніх компонентів ОПП) вільного вибору Здобувачів, що формують загальні і спеціальні компетентності. Каталог вибіркових освітніх компонентів за вибором здобувачів фахової передвищої освіти формується цикловими комісіями за спеціальністю та ОПП у розрізі семестрів, курсів, років начання за формою що наведена в додатку 1.

Кожна вибіркова компонента включає дві дисципліни з яких здобувачі фахової передвищої освіти обирають одну (за семестром, курсом, роком начання).

Циклові комісії формують каталоги вибіркових освітніх компонентів за вибором здобувачів фахової передвищої освіти до початку навчального року, з розміщення їх на сайті Коледжу, а також забезпечують включення в Каталог відповідних навчальних дисциплін.

На кожен навчальний рік розробляється індивідуальний навчальний план (надалі - ІНП) Здобувача, що включає всі дисципліни обов’язкових та вибіркових освітніх компонентів з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст ОПП.

Обов’язкова кількість кредитів ЄКТС вибіркових освітніх компонентів відображені в ОПП, навчальному плані підготовки Здобувачів та ІНП Здобувача. Не рекомендується передбачати курсові роботи і навчальні практики з освітніх компонентів, що пропонуються у вибірковій частині ОПП.

Перелік вибіркових освітніх компонентів переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибіркових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з

практикою професійну специфіку, а також дослідницьку діяльність викладачів.

Вивчення вибіркових освітніх компонентів Здобувачами здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р. та розкладом навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових дисциплін:

1. Формування цикловими комісіями Каталогів навчальних дисциплін для вільного вибору Здобувачами (за курсами і семестрами).

2. Подання цикловими комісіями до навчальної частини Колежу переліку навчальних дисциплін запропонованих для вільного вибору Здобувачам на навчальний курс (семестр).

3. Для формування ІНП Здобувача на певний навчальний рік (семестр), складається інструкція для Здобувачів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість навчальних дисциплін за відповідною ОПП. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ЕКТС, в навчальному році – 60 кредитів ЕКТС.

4. Розміщення на сайті Коледжу інструкції та Каталогу вибіркових освітніх компонентів, ознайомлення з ними Здобувачів.

5. Здійснення вибору Здобувачами навчальних дисциплін з Каталогу вибіркових освітніх компонентів і формування груп Здобувачів для вивчення вибраних дисциплін за курсами (семестрами). Підготовка проекту наказу директора щодо формування списків груп Здобувачів (не менше кількості осіб, які навчаються за ОПП у одній групі) і організація вивчення вибіркових навчальних дисциплін.

6. Головам випускних циклових комісій (циклових комісій), кураторам академічних груп у період з 01 лютого до 01 квітня (для Здобувачів 2, 3, 4 курсів) на наступний навчальний рік. Для Здобувачів 2 курсу (першого року навчання, або відновлених на навчання) освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі професійних закладів середньої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» та інших освітньо-професійних ступеней) на поточний на перший рік навчання, шляхом написання заяв одразу після наказу на зарахування і ознайомлення з блоком вибіркових дисциплін для можливості формування груп, педагогічного навантаження викладачів та проведення процедур формування вибіркових освітніх компонентів індивідуального навчального плану здобувачів освіти.

7. Подання Здобувачем до 01 жовтня та до 01 квітня заяви на ім'я директора Коледжу про перелік вибіркових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році (семестрі). Заяви Здобувачів зберігаються на відділенні (цикловій комісії) до 25 грудня року вибору дисциплін.

8. На підставі поданих заяв завідувач відділенням (голова циклової

практикою, враховувати професійну специфіку, а також дослідницьку діяльність викладачів.

Вивчення вибіркових освітніх компонентів Здобувачами здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р. та розкладом навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових дисциплін:

1. Формування цикловими комісіями Каталогів навчальних дисциплін для вільного вибору Здобувачами (за курсами і семестрами).

2. Подання цикловими комісіями до навчальної частини Колежу переліку навчальних дисциплін запропонованих для вільного вибору Здобувачам на навчальний курс (семестр).

3. Для формування ІНП Здобувача на певний навчальний рік (семестр), складається інструкція для Здобувачів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість навчальних дисциплін за відповідною ОПП. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ЕКТС, в навчальному році – 60 кредитів ЕКТС.

4. Розміщення на сайті Коледжу інструкції та Каталогу вибіркових освітніх компонентів, ознайомлення з ними Здобувачів.

5. Здійснення вибору Здобувачами навчальних дисциплін з Каталогу вибіркових освітніх компонентів і формування груп Здобувачів для вивчення вибраних дисциплін за курсами (семестрами). Підготовка проекту наказу директора щодо формування списків груп Здобувачів (не менше кількості осіб, які навчаються за ОПП у одній групі) і організація вивчення вибіркових навчальних дисциплін.

6. Головам випускних циклових комісій (циклових комісій), кураторам академічних груп у період з 01 лютого до 01 квітня (для Здобувачів 2, 3, 4 курсів) на наступний навчальний рік та з 01 вересня до 30 вересня (для Здобувачів 2 курсу (першого року навчання, або відновлених на навчання) освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі професійних закладів середньої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» та інших освітньо-професійних ступеней) на поточний навчальний рік забезпечити проведення процедур формування вибіркових освітніх компонентів індивідуального навчального плану.

7. Подання Здобувачем до 01 жовтня та до 01 квітня заяви на ім'я директора Коледжу про перелік вибіркових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році (семестрі). Заяви Здобувачів зберігаються на відділенні (цикловій комісії) до 25 грудня року вибору дисциплін.

8. На підставі поданих заяв завідувач відділенням (голова циклової комісії)

формує списки Здобувачів за дисциплінами їх у групи (в розрізі їх академічних навчальних груп) з чисельністю (не менше кількості осіб, які навчаються за ОПП у одній групі) до 10 квітня.

9. Після закінчення процедури обрання вибіркових навчальних дисциплін завідувач відділення (голова циклової комісії) формує проект розпорядження про затвердження списків Здобувачів з вивчення вибіркових навчальних дисциплін за курсами (семестрами) відповідної ОПП.

10. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю більше половини групи, то Здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які не будуть вивчатися. Після цього Здобувач протягом тижня повинен обрати іншу навчальну дисципліну, для вивчення якої є кількісно сформована його академічна група.

Якщо Здобувач з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибірковими навчальними дисциплінами, то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він повернеться до навчання.

Здобувач, який не визначився з переліком вибіркових навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін (обраних більшістю Здобувачами його академічної групи), які визначить завідувач відділенням (голова випускної циклової комісії).

Обрані Здобувачем вибіркові навчальні дисципліни вносяться до ІНП та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркових навчальних дисциплін до ІНП Здобувача такі дисципліни набувають статусу обов’язкових до вивчення.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

До викладання вибіркових навчальних дисциплін можуть бути залучені викладачі циклових комісій Коледжу та провідні педагогічні працівники інших закладів фахової передвищої або вищої освіти, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби Здобувачів в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями або ОПП.

Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових навчальних дисциплін за вибором Здобувача, до 01 березня кожного навчального року подають до випускних циклових комісій витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі Здобувачами навчальних дисциплін, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з завідуючими відділеннями.

Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркових освітніх компонентів ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням стейкхолдерів та представників Здобувачів.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

У разі поновлення, або переведення Здобувачів перезарахування вибіркових навчальних дисциплін проводиться завідуючими відділеннями та випускними цикловими комісіями (цикловими комісіями) на підставі академічної довідки, виданої Здобувачу у встановленому порядку.

Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу Здобувачем проводиться відповідно до Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р.

В окремих випадках директором коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибіркових навчальних дисциплін Здобувачам, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.

Додаток 1

КАТАЛОГ
вибіркових освітніх компонентів за ОПП _____
зі спеціальності _____ галузі знань _____
(за вибором здобувача фахової передвищої освіти)

код	Освітні компоненти	екз.	зал. семест.	кур. пр.	кред. ЕКТС	год.	всьог.	лекц.	лаб. пр.	семін.	кур. пр.	самос.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
Освітні компоненти за вибором здобувача освіти												
Освітні компоненти, що формують загальні компетентності												
ВК.1	1 дисципліна		**1,2**		**6**	**180**	**120**	**84**	**36**			**60**
	2 дисципліна											
ВК.2	1 дисципліна		**3**		**3**	**90**	**32**	**32**				**58**
	2 дисципліна											
ВК.3	1 дисципліна		**2**		**3**	**90**	**36**	**36**				**54**
	2 дисципліна											
Освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності												
ВК.4	1 дисципліна		**1**		**3**	**90**	**60**	**32**	**28**			**30**
	2 дисципліна											
ВК.5	1 дисципліна		**6**		**3**	**90**	**60**	**60**				**30**
	2 дисципліна											
ВК.6	1 дисципліна		**3**		**3**	**90**	**48**	**42**	**6**			**42**
	2 дисципліна											
Разом за вибором здобувача			**7**	**0**	**21**	**630**	**356**	**286**	**70**	**0**	**0**	**274**

Завідуючий відділенням _____

Голова циклової комісії_____